REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2026/1698 AL COMISIEI

din 10 iulie 2026

de stabilire a unui sprijin financiar de urgență pentru sectoarele agricole afectate de fenomene climatice nefavorabile și de dezastre naturale din Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului [1], în special articolul 221 alineatul (1),

întrucât:

(1) În primăvara și vara anului 2025, Croația a fost afectată de mai multe fenomene climatice nefavorabile. Sezonul de vegetație a început cu două valuri de frig, la jumătatea lunii martie și la începutul lunii aprilie, cu îngheț. În aceeași perioadă, precipitațiile excesive și seceta au afectat, la rândul lor, randamentele anumitor culturi. Efectul combinat al acestor adversități a cauzat daune semnificative producției de prune, de alune, de struguri, de lucernă și de sfeclă de zahăr.

(2) În lunile de vară ale anului 2025, Cipru a fost afectat de o secetă severă, cauzată de lipsa precipitațiilor și de căldura extremă. Deficitul de precipitații era deja vizibil din luna mai. Seceta prelungită a avut efecte ireversibile asupra mai multor sectoare agricole și culturi, conducând la o reducere semnificativă a producției de citrice, de banane, de smochine, de rodii, de pere pitice, de struguri, de ulei de măsline și măsline de masă, de cereale, de furaje și de produse apicole. Ea a cauzat, de asemenea, o creștere semnificativă a costurilor hranei pentru bovine, ovine și caprine.

(3) În ianuarie și februarie 2026, Portugalia a fost afectată de furtuna Kristin. Precipitațiile foarte abundente, vânturile puternice și valurile înalte au provocat inundații și incidente grave legate de condițiile meteorologice, care au distrus terenuri și infrastructuri agricole. Furtuna a cauzat pierderi considerabile pentru producția agricolă. Efectele larg răspândite ale furtunii au afectat producția agricolă de culturi arabile, de ulei de măsline și măsline de masă, de fructe și de legume, precum și sectorul vinicol și sectorul creșterii animalelor.

(4) În lunile de vară ale anului 2025, România a fost afectată grav de fenomene climatice nefavorabile. România a suferit de pe urma secetei extreme, care a început în luna iunie și a continuat până în luna august, cu valuri de căldură repetate. Această vreme foarte caldă și uscată s-a manifestat în perioada de dezvoltare completă a culturilor, provocând daune semnificative celor de porumb și de floarea-soarelui.

(5) În primăvara anului 2025, Slovenia a fost afectată de două valuri de frig, în martie și în aprilie, cu temperaturi sub zero grade în mai multe locuri. Efectul combinat al acestor două înghețuri survenite la începutul perioadei de vegetație a cauzat daune semnificative producției de mere.

(6) Daunele semnificative cauzate agriculturii de fenomenele climatice nefavorabile și de dezastrele naturale, precum și pierderea rezultată a veniturilor pentru producătorii afectați din Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia pun în pericol viabilitatea economică a exploatațiilor agricole din aceste state membre.

[1] Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

(7) Prin urmare, trebuie adoptată o măsură excepțională pentru a soluționa problemele specifice rezultate în urma acestor fenomene climatice nefavorabile și dezastre naturale în Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia.

(8) Daunele semnificative și pierderile economice suferite de producătorii agricoli ca urmare a fenomenelor climatice nefavorabile și a dezastrelor naturale constituie o problemă specifică în sensul articolului 221 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013, care nu poate fi soluționată cu ușurință prin măsuri luate în temeiul articolului 219 sau al articolului 220 din regulamentul respectiv. Situația nu este legată în mod specific de o perturbare unică identificată a pieței sau de o amenințare concretă în acest sens. În plus, ea nu necesită măsuri de combatere a răspândirii bolilor animalelor sau a pierderii încrederii consumatorilor ca urmare a unor riscuri pentru sănătatea publică, a animalelor sau a plantelor.

(9) Cuantumul pus la dispoziția Croației, Ciprului, Portugaliei, României și Sloveniei trebuie să fie stabilit ținându-se seama în special de ponderea fiecărui stat membru în sectorul agricol al Uniunii, pe baza plafoanelor nete pentru plățile directe stabilite în anexa V la Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]), precum și de impactul fenomenelor climatice nefavorabile și al dezastrelor naturale în Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia.

(10) Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia trebuie să distribuie sprijinul financiar de urgență prin cele mai eficace canale, pe baza unor criterii obiective, echitabile și nediscriminatorii, care să țină seama de amploarea dificultăților și a daunelor economice reale cu care se confruntă fermierii afectați, cum ar fi, de exemplu, un procent minim de pierderi de producție în ceea ce privește sectorul sau culturile eligibile. Țările vizate trebuie să se asigure că fermierii afectați sunt beneficiarii finali ai sprijinului financiar de urgență și să evite orice denaturare a pieței sau a concurenței.

(11) Deoarece cuantumul alocat Croației, Ciprului, Portugaliei, României și Sloveniei ar atenua doar parțial dificultățile economice cu care se confruntă fermierii afectați, trebuie să li se permită Croației, Ciprului, Portugaliei, României și Sloveniei să le acorde fermierilor în cauză un sprijin național suplimentar, în condițiile stabilite de prezentul regulament.

(12) Pentru a acorda Croației, Ciprului, Portugaliei, României și Sloveniei flexibilitatea de a distribui sprijinul financiar de urgență din partea Uniunii în funcție de circumstanțele fermierilor afectați, aceste state trebuie să fie autorizate să cumuleze respectivul sprijin financiar de urgență cu alte tipuri de sprijin finanțate din Fondul european de garantare agricolă și din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, fără a-i supracompensa pe fermierii afectați.

(13) Pentru a evita supracompensarea, Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia trebuie să țină seama de sprijinul acordat în cadrul altor instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii sau în cadrul sistemelor de asigurare private pentru a face față pierderilor economice suferite.

(14) Întrucât sprijinul financiar de urgență din partea Uniunii este stabilit în euro, este necesar, pentru a se asigura o aplicare uniformă și simultană, să se stabilească o dată pentru conversia în moneda națională a cuantumului alocat unui stat membru care nu a adoptat moneda euro ca monedă națională, cum este cazul României. Deoarece prezentul regulament nu prevede un termen-limită pentru depunerea cererilor de sprijin financiar de urgență, este adecvat ca, în sensul articolului 30 alineatul (3) din Regulamentul delegat (UE) 2022/127 al Comisiei ([3]), să se considere că data intrării în vigoare a prezentului regulament este faptul generator al cursului de schimb aplicabil cuantumurilor prevăzute în prezentul regulament.

([2]) Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 (JO L 435, 6.12.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

([3]) Regulamentul delegat (UE) 2022/127 al Comisiei din 7 decembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro (JO L 20, 31.1.2022, p. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

(15) Pentru a se asigura eficacitatea acestei măsuri excepționale, beneficiarii trebuie să primească rapid sprijinul financiar de urgență. În plus, trebuie să se asigure o monitorizare în timp util a bugetului Uniunii, precum și o monitorizare actualizată și o utilizare eficientă a rezervei pentru agricultură, sporindu-se astfel la maximum disponibilitatea acesteia și capacitatea ei de a răspunde prompt crizelor emergente. Prin urmare, este oportun să se stabilească o dată de eligibilitate până la care statele membre să plătească sprijinul respectiv beneficiarilor. Orice plată efectuată după data respectivă trebuie considerată neeligibilă pentru finanțarea din partea Uniunii.

(16) Prin urmare, Uniunea trebuie să finanțeze cheltuielile efectuate de Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia în cadrul acestei măsuri excepționale numai dacă cheltuielile respective sunt efectuate până la o anumită dată de eligibilitate. Prin urmare, sprijinul financiar de urgență din partea Uniunii trebuie plătit până la 28 februarie 2027.

(17) Întrucât nicio plată efectuată după 28 februarie 2027 nu trebuie considerată eligibilă, articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul delegat (UE) 2022/127, care prevede o reducere proporțională a plăților lunare efectuate după termenul-limită, nu se aplică.

(18) Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia trebuie să comunice Comisiei informații detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului regulament, în special o descriere a măsurilor, a criteriilor utilizate pentru determinarea sectoarelor agricole și a culturilor eligibile, precum și a zonelor geografice afectate, pentru a permite Comisiei să monitorizeze eficiența măsurii introduse prin prezentul regulament.

(19) Pentru a se garanta că fermierii primesc sprijinul financiare de urgență în cel mai scurt timp posibil, Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia trebuie să pună în aplicare prezentul regulament fără întârziere. Prin urmare, prezentul regulament trebuie să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(20) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului pentru organizarea comună a piețelor agricole,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

(1) Se pune la dispoziția Croației, Ciprului, Portugaliei, României și Sloveniei un sprijin financiar de urgență din partea Uniunii în valoare totală de 56 600 000 EUR, ca sprijin excepțional pentru fermieri, sub rezerva îndeplinirii condițiilor stabilite în prezentul regulament.

(2) Cheltuielile Uniunii suportate în conformitate cu prezentul regulament nu depășesc un cuantum total de:

(a) 4 400 000 EUR pentru Croația;

(b) 4 600 000 EUR pentru Cipru;

(c) 30 000 000 EUR pentru Portugalia;

(d) 14 800 000 EUR pentru România;

(e) 2 800 000 EUR pentru Slovenia.

(3) Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia utilizează cuantumurile menționate la alineatul (2) pentru măsuri care vizează compensarea celor mai afectați fermieri pentru pierderile lor economice cauzate de fenomene climatice nefavorabile și de dezastre naturale survenite în 2025 și 2026 care au avut un impact asupra viabilității fermelor lor.

Următoarele culturi sau sectoare agricole sunt eligibile pentru sprijinul financiar de urgență din partea Uniunii:

(a) în Croația: prune, alune, struguri, lucernă și sfeclă de zahăr;

(b) în Cipru: citrice, banane, smochine, rodii, pere stâncoase, struguri, ulei de măsline și măsline de masă, cereale, culturi furajere, apicultură, bovine, ovine și caprine;

(c) în Portugalia: culturi arabile, ulei de măsline și măsline de masă, fructe și legume, sectorul vinicol și sectorul creșterii animalelor;

(d) în România: floarea-soarelui și porumb;

(e) în Slovenia: mere.

(4) Măsurile menționate la alineatul (3) se pun în aplicare pe baza unor criterii obiective, echitabile și nediscriminatorii, care țin seama de pierderile economice efective suferite de fermierii afectați. Măsurile trebuie să fie de așa natură încât plățile rezultate să nu provoace nicio denaturare a pieței sau a concurenței.

(5) Sprijinul financiar de urgență acordat în temeiul prezentului regulament se limitează la compensarea fermierilor pentru pierderile de venituri care rezultă direct din daunele cauzate sectoarelor eligibile și producției de culturi. Nicio altă pierdere economică nu este eligibilă pentru sprijin în temeiul prezentului regulament.

(6) Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia se asigură că, acolo unde fermierii nu sunt beneficiarii sprijinului direct de urgență din partea Uniunii, beneficiul economic al sprijinului respectiv le este transferat integral fermierilor.

(7) Cheltuielile efectuate de Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia menționate la alineatul (2) în legătură cu plățile pentru măsurile menționate la alineatul (3) sunt eligibile pentru sprijin financiar de urgență din partea Uniunii numai dacă plățile menționate sunt efectuate până la 28 februarie 2027.

(8) În sensul articolului 30 alineatul (3) din Regulamentul delegat (UE) 2022/127, faptul generator al cursului de schimb aplicabil cuantumurilor prevăzute la articolul 1 alineatul (2) litera (d) din prezentul regulament este data intrării în vigoare a prezentului regulament.

(9) Sprijinul financiar de urgență din partea Uniunii prevăzut în prezentul regulament poate fi cumulat cu alte măsuri de sprijin finanțate din Fondul european de garantare agricolă și din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală.

(10) Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia pot acorda sprijin național suplimentar pentru măsurile luate în temeiul alineatului (3) până la maximum 200 % din cuantumurile stabilite la alineatul (2), pe baza aceloraşi criterii obiective și nediscriminatorii, cu condiția ca plățile efectuate să nu provoace nicio denaturare a pieței sau a concurenței sau o supracompensare. Culturile agricole și sectoarele eligibile pentru sprijin național suplimentar sunt aceleași care sunt eligibile pentru sprijinul financiar de urgență din partea Uniunii. Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia plătesc sprijinul național suplimentar până la 30 aprilie 2027.

(11) Pentru a evita supracompensarea, atunci când acordă sprijin financiar în temeiul prezentului regulament, Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia țin seama de sprijinul acordat în cadrul altor instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii sau în cadrul sistemelor private pentru a face față pierderilor economice în cauză.

Articolul 2

(1) Fără întârziere și cel târziu până la 31 octombrie 2026, Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia notifică Comisiei următoarele, în legătură cu măsurile menționate la articolul 1 alineatul (3):

(a) o descriere a măsurilor care urmează să fie luate;

(b) criteriile utilizate pentru a determina sectoarele și culturile agricole eligibile, precum și zonele geografice afectate;

(c) criteriile utilizate pentru a determina fermierii eligibili pentru sprijinul financiar de urgență și cuantumurile aferente;

(d) metodele și procesul utilizate pentru distribuirea către fermieri a sprijinului financiar de urgență din partea Uniunii;

(e) impactul preconizat al măsurilor în vederea compensării fermierilor pentru pierderile economice rezultate în urma pierderii producției;

(f) acțiunile desfășurate pentru a se verifica dacă este obținut impactul dorit al măsurilor;

(g) acțiunile desfășurate pentru a se evita denaturarea concurenței și supracompensarea;

(h) previziunile referitoare la plățile aferente cheltuielilor suportate de Uniune, defalcate pe luni, până la 28 februarie 2027;

(i) nivelul sprijinului național suplimentar acordat în temeiul articolului 1 alineatul (9);

(j) acțiunile care urmează să fie întreprinse pentru a controla eligibilitatea fermierilor și pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii.

(2) Cel târziu la 31 iulie 2027, Croația, Cipru, Portugalia, România și Slovenia notifică Comisiei cuantumurile totale plătite per măsură, acolo unde este cazul, defalcate în sprijin financiar de urgență din partea Uniunii și sprijin național suplimentar, precum și numărul și tipul de beneficiari și o evaluare a eficacității măsurii.

Articolul 3

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 10 iulie 2026.

Pentru Comisie
Președinta
Ursula VON DER LEYEN